

**VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA**

**IZVJEŠĆE O RADU UREDA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA
VLADE REPUBLIKE HRVATSKE U 2023. GODINI**

Zagreb, 2024.

SADRŽAJ

UVODNA NAPOMENA	3
1. PROMICANJE ZNANJA I SVIJESTI O RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA	4
1.1. Izdavačka djelatnost i informiranje javnosti.....	4
1.2. Internetska stranica Ureda za ravnopravnost spolova	5
1.3. Suzbijanje nasilja nad ženama.....	6
1.4. Žene s invaliditetom	9
1.5. Žene na ruralnim područjima	10
1.6. Žene i mediji	11
2. NACIONALNI PLAN ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA ZA RAZDOBLJE DO 2027. GODINE I AKCIJSKI PLAN ZA PROVEDBU NACIONALNOG PLANA ZA RAZDOBLJE DO 2024. GODINE	11
3. SURADNJA S DRUGIM DRŽAVNIM TIJELIMA I ORGANIZACIJAMA CIVILNOG DRUŠTVA	14
3.1. Suradnja s drugim državnim tijelima i tijelima državne uprave	14
3.2. Uvođenje perspektive ravnopravnosti spolova u javne politike	16
3.3. Suradnja s organizacijama civilnoga društva i drugim dionicima.....	18
4. PREDSTAVKE I UPITI GRAĐANA	20
5. MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI I SURADNJA	21
5.1. Ujedinjeni narodi	21
5.2. Vijeće Europe	22
5.3. Europska unija/Europska komisija	24
5.4. Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj	27
5.5. Predsjedavanje Republike Hrvatske Jadransko-jonskom inicijativom	28
5.6. Ostali oblici međunarodnih aktivnosti	29
6. ADMINISTRATIVNO I FINANCIJSKO POSLOVANJE	30
6.1. Administrativne obveze Ureda za ravnopravnost spolova u svojstvu stručne službe Vlade Republike Hrvatske	30
6.2. Ljudski, prostorni i financijski resursi tijekom 2023. godine	31
6.3. Financijsko poslovanje	32
7. ZAKLJUČAK	32
8. KRATICE	34

UVODNA NAPOMENA

Izvješće o radu Ureda za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske (dalje: URS) podnosi se Vladi Republike Hrvatske (dalje: Vlada RH) sukladno članku 18., stavku 2., točki 12. *Zakona o ravnopravnosti spolova* (Narodne novine, br. 82/08, 69/17, dalje: ZORS), prema kojemu URS izvještava Vladu RH o svojim aktivnostima za prethodnu godinu. Izvješće o radu za 2023. godinu donosi, kao i ranije, sažeti pregled aktivnosti koje je URS provodio tijekom protekle godine u području promicanja ravnopravnosti spolova na nacionalnoj i međunarodnoj razini temeljem zakonski propisanog djelokruga rada. Prema članku 18. ZORS-a, URS obavlja stručne i druge poslove na način da: koordinira sve aktivnosti kojima je cilj uspostavljanje ravnopravnosti spolova; izrađuje cjeloviti sustav zaštite i promicanja ravnopravnosti spolova u Republici Hrvatskoj i prati njegovu učinkovitost; odobrava tijelima i pravnim osobama iz članka 11. ZORS-a planove djelovanja; predlaže Vladi RH i državnim tijelima donošenje ili izmjene zakona i drugih propisa, kao i usvajanje drugih mjera; izrađuje nacionalnu politiku za promicanje ravnopravnosti spolova i nadzire njezinu provedbu; provodi istraživanja, izrađuje analize i svake dvije godine Vladu RH izvještava o provedbi nacionalne politike; prati usklađenost i primjenu zakona i drugih propisa koji se odnose na ravnopravnost spolova u odnosu na međunarodne dokumente; priprema nacionalna izvješća o ispunjavanju međunarodnih obveza u području ravnopravnosti spolova; surađuje s nevladinim udrugama koje su aktivne u području ravnopravnosti spolova; promiče znanje i svijest o ravnopravnosti spolova; prima predstavke građana o povredama odredbi ZORS-a i drugih propisa i prosljeđuje ih pravobraniteljici za ravnopravnost spolova i drugim nadležnim državnim tijelima te koordinira rad županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova.

Vlada RH usvojila je *Izvješće o radu Ureda za ravnopravnost spolova 2022. godinu* u prosincu 2023. godine. Sva izvješća o radu URS-a dostupna su na internetskoj stranici <https://ravnopravnost.gov.hr/>.

Prioriteti rada u izvještajnom razdoblju odnosili su se na donošenje i provedbu *Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova do 2027. godine* i pripadajućeg *Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova za 2023. i 2024. godine*, ažuriranje i donošenje novog *Protokola o suzbijanju seksualnog nasilja* (dalje: Protokol) te ispunjavanje brojnih međunarodnih obveza.

U ovome *Izvješću*, sukladno članku 43. ZORS-a, riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

1. PROMICANJE ZNANJA I SVIJEŠTI O RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA

1.1. Izdavačka djelatnost i informiranje javnosti

U 2023. godini URS je ukupno distribuirao 8.985 primjeraka različitih izdanja od čega 876 publikacija i 8.109 informativnih letaka. Publikacije i letci su distribuirani tijelima državne uprave, organizacijama civilnog društva, povjerenstvima za ravnopravnost spolova i ostalim zainteresiranim dionicima.

U 2023. godini tiskan je *Nacionalni plan za ravnopravnost spolova za razdoblje do 2027. godine, s Akcijskim planom za provedbu Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova za razdoblje do 2024.*, u nakladi od 600 primjeraka.

Na poziv i prijedlog Vijeća Europe (dalje: VE) prevedena je i tiskana *Preporuka Vijeća Europe CM/Rec(2022)17 Odbora ministara državama članicama o zaštiti prava žena i djevojčica migrantica, izbjeglica i tražiteljica azila* u nakladi od 500 primjeraka. Distribuirana je Ministarstvu unutarnjih poslova (dalje: MUP) za potrebe obilježavanja *Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama*, Zajednici saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH za održavanje *Treninga SOIH-a – Mreže žena s invaliditetom* te za potrebe obilježavanja *Međunarodnog dana žena* u organizaciji URS-a (161 primjerak).

URS je izradio i tiskao plakate *Zaustavimo seksualno nasilje* temeljem provedbe mjere 5. posebnog cilja 1. *Nacionalnog plana za suzbijanje seksualnog nasilja i seksualnog uznemiravanja, za razdoblje do 2027. godine* u nakladi od 5.000 primjeraka te ih je dostavio Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (1.000 primjeraka) i Ministarstvu zdravstva (3.800 primjeraka).

U sklopu provedbe mjere *Nacionalnog akcijskog plana provedbe Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1325 (2000) o ženama, miru i sigurnosti, te srodnih rezolucija, za razdoblje od 2019. do 2023. (NAP II)*, URS je tijekom 2023. godine distribuirao *Letke o rodno uvjetovanom nasilju za migrantice, izbjeglice i tražiteljice azila* koje je tiskao krajem 2022. godine. U izvještajnom razdoblju distribuirano je 8.109 navedenih letaka prevedenih na devet različitih jezika; i to Ministarstvu unutarnjih poslova, Službi za prihvata i smještaj tražitelja međunarodne zaštite 4.725 letaka na devet jezika (ukrajinski 1.900, arapski 625, farsi 600, turski 500, engleski 400, hrvatski 300, kurdski 250, te urdu 150 primjeraka) te Hrvatskom Crvenom križu 3.000 primjeraka letaka na ukrajinskom jeziku. Hrvatski Crveni križ je zaprimljene letke diseminirao putem 21 županijskog društva Crvenog križa (svakom po 140 primjeraka letaka), koja su potom prosljedila letke na gradska i općinska društva Crvenog križa

koja svakodnevno pružaju pomoć i podršku raseljenim osobama iz Ukrajine smještenim u kolektivnim centrima i privatnim smještajima.

Ostali letci (384 primjeraka) distribuirani su tijekom održavanja različitih promocija, konferencija, sastanaka i drugih događanja u organizaciji URS-a.

Sve tiskane publikacije i letci dostupni su za preuzimanje i u elektronskom obliku u okviru potkategorije BIBLIOTEKA UREDA – „ONA“, kao i na ostalim potkategorijama mrežnih stranica URS-a.

1.2. Internetska stranica Ureda za ravnopravnost spolova

Internetska stranica <https://ravnopravnost.gov.hr/> objedinjena je unutar Središnjeg državnog portala koji obuhvaća informacije i sadržaje internetskih stranica Vlade RH, Vladinih ureda i ministarstava te informacije o javnim uslugama. Stranica ima zajednički dizajn web domene *gov.hr* za sva tijela državne uprave. U okviru kategorije Strateški i zakonodavni okvir, koja je sastavni dio web stranice, sistematizirana je baza svih najvažnijih nacionalnih zakonskih akata, programa i strategija kao i međunarodnih dokumenata. Kroz kategoriju “Vijesti” redovito se, u svrhu informiranja javnosti, objavljuje pregled velikog broja informacija iz djelokruga rada Ureda i međunarodnih organizacija, a u 2023. godini, u odnosu na 2022. godinu broj objavljenih vijesti na internetskoj stranici povećao se za 82% (s 34 objave na 62 objave). Internetska stranica sadrži i mnoge druge korisne obavijesti vezane uz područje ravnopravnosti spolova, uključujući podatke o institucionalnim mehanizmima za ravnopravnost spolova te, između ostalog, sadrži i bazu podataka i pregled rada županijskih/lokalnih povjerenstva za ravnopravnost spolova prema zaprimljenim priložima.

URS je putem javnog priopćenja na internetskim stranicama obilježio Međunarodni dan djevojaka i žena u IKT-u na način da je izvijestio o održanom okruglom stolu „Postani i ti, djevojka IT“ Središnjeg državnog ureda za razvoj digitalnog društva (dalje: SDURDD). Na okruglom stolu koji je održan virtualno sudjelovalo je pet govornica koje su učenicama prezentirale svoja iskustva u STEM-u kako bi ih potaknule na STEM obrazovanje i zaposlenje u IKT-u. Održavanje spomenutih okruglih stolova jedna je od mjera unutar *Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova, za razdoblje do 2024. godine*.

Javnim priopćenjima na mrežnim stranicama obilježeni su i 1. svibnja – Međunarodni praznik rada, 17. svibnja – Međunarodni dan borbe protiv homofobije, bifobije i transfobije (IDAHOBIT), 15. listopada – Međunarodni dan seoskih žena, Europski tjedan jednakih plaća te Europski tjedan rodne ravnopravnosti.

O aktivnostima vezanim uz obilježavanje 8. ožujka – Međunarodnog dana žena, 22. rujna – Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama i 25. studenog – Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama detaljnije informacije donosimo u nastavku ovog *Izvješća*.

1.3. Suzbijanje nasilja nad ženama

Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja

Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja (dalje: *Protokol*), njegovo četvrto ažurirano izdanje, 7. rujna je, na prijedlog URS-a, usvojila Vlada RH. Radna skupina koja se sastojala od predstavnika Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstva zdravstva, Ministarstva hrvatskih branitelja, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva pravosuđa i uprave, Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, Pravobraniteljice za djecu i organizacije civilnoga društva Ženska soba započela je rad na izradi novog teksta *Protokola* tijekom 2022. godine. U izvještajnom razdoblju održana su četiri sastanaka. Razlozi za ažuriranje *Protokola* su, između ostaloga izmjene u području kaznenog zakonodavstva te *Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji* pa se *Protokol* morao ažurirati i uskladiti s novonastalim promjenama, sukladno svojim Završnim odredbama. Usvajanju teksta prethodio je postupak prethodne procjene, od 21. travnja do 12. svibnja te procedura savjetovanja sa zainteresiranom javnošću na portalu e-Savjetovanja tijekom lipnja.

Budući da je, sukladno točki 3. Završnih odredbi *Protokola*, URS zadužen za koordinaciju i praćenje provedbe *Protokola*, određeno je da se se pri njemu osnuje Povjerenstvo za praćenje njegove primjene koje će se sastojati od predstavnika tijela državne uprave, pravobraniteljstava i organizacija civilnoga društva. Zadaća Povjerenstva je utvrditi teškoće nastale u provedbi i primjeni *Protokola*. *Povjerenstvo za praćenje primjene Protokola* broji 11 članova, predstavnika tijela državne uprave, institucija i nevladinih organizacija u sastavu identičnom kao Radna skupina za izradu *Protokola*, upotpunjena predstavnicom Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom. Tijekom savjetovanja sa zainteresiranom javnošću usvojen je prijedlog da se na mrežnoj stranici URS-a objavi Imenik organizacija civilnoga društva i/ili ustanova koje rade s djecom i punoljetnim žrtvama seksualnog nasilja.

U tu svrhu izrađen je tekst Javnog poziva koji je uz Upitnik/kriterija za organizacije civilnog društva i/ili ustanove koje rade s djecom i punoljetnim žrtvama seksualnog nasilja.

objavljen na mrežnim stranicama URS-a tijekom prosinca, s ciljem da se organizacije koje udovolje uvjetima navedenim u tekstu kriterija/upitnika uvrste u navedeni *Imenik*.

Obilježavanje 8. ožujka – Međunarodnog dana žena: Zaštita prava žena i djevojčica migrantica, izbjeglica i tražiteljica azila

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana žena, URS je 8. ožujka, organizirao javno događanje na kojem je predstavio hrvatski prijevod *Preporuke CM/Rec(2022)17 Odbora ministara VE državama članicama o zaštiti prava žena i djevojčica migrantica, izbjeglica i tražiteljica azila*. Predstavljen je i letak kojeg je, s ciljem informiranja migrantica, izbjeglica i tražiteljica azila o rodno uvjetovanom nasilju i njihovim pravima, URS tiskao na devet jezika (hrvatskom, engleskom, farski, arapskom, turskom, kurdskom, francuskom, urdu i ukrajinskom).

Na predstavljanju su, uz ravnateljicu URS-a, sudjelovali potpredsjednica Vlade RH, državni tajnik MUP-a i Visoka predstavnica Ujedinjenih naroda za izbjeglice u Hrvatskoj (dalje: UNHCR).

Skup je pozdravnim riječima otvorila ravnateljica URS-a i pri tome istaknula važnost navedene preporuke za zaštitu, definiranje, provedbu, osiguravanje i promicanje prava žena, djevojčica migrantica, izbjeglica i tražiteljica azila. Istaknula je kako je navedeni letak rezultat realizacije jedne od mjere *Nacionalnog akcijskog plana provedbe Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1325 (2000) o ženama, miru i sigurnosti, te srodnih rezolucija, za razdoblje od 2019. do 2023. (NAP II)* čiji je nositelj Ministarstvo vanjskih i europskih poslova (dalje: MVEP).

Potpredsjednica Vlade RH je istaknula kako je poruka solidarnosti i nužnosti osnaživanja sustava poštivanja ljudskih prava, a posebice prava žena, djece i izbjeglica, izrazito važna u današnjici, kada se u kontekstu još uvijek snažnih posljedica pandemijskih godina, razornih potresa, ali i recentnih izazova međunarodnoj stabilnosti i miru, ideja zaštite univerzalnih ljudskih prava nalazi pred velikim izazovima.

Državni tajnik MUP-a u svojem se izlaganju osvrnuo na položaj i ulogu žena u migracijama. Istaknuo je kako 40% tražitelja azila čine žene, djevojke i djevojčice, dok je Visoka predstavnica UNHCR-a pozdravila napore Vlade RH i ostalih državnih institucija u reakciji na postojeću migrantsku krizu uzrokovanu ratom u Ukrajini. Istaknula je kako je Europa trenutačno suočena s najvećom krizom nakon Drugog svjetskog rata, napomenuvši kako UNHCR procjenjuje da je trenutačno u svijetu 123 milijuna raseljenih ljudi.

Obilježavanje 22. rujna – Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama i 25. studenoga –
Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama

Povodom obilježavana 22. rujna – Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama predstavnica URS-a sudjelovala je na tematskoj sjednici „Pregled do sada učinjenog i nužnih koraka za osiguranje adekvatne zaštite ženama žrtvama nasilja“ Odbora za ravnopravnost spolova Hrvatskoga sabora i udruge Ženska mreža te ukazala na značaj donošenja novog, ažuriranog *Protokola* kao i Povjerenstva koje će pratiti njegovu primjenu. Također, skrenula je pažnju prisutnima na novo viktimološko istraživanje EUROSTAT-a i njegove pokazatelje o rodno utemeljenom nasilju u kojem je sudjelovala i Republika Hrvatska.

Nadalje, povodom Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama Ravnateljstvo policije je u Gradskoj knjižnici Kustošija organiziralo tematsku aktivnost namijenjenu građanstvu, a osobito djeci. U tu svrhu, a na njihovo traženje, URS im je dostavio najvažnije publikacije iz izdanja URS-a koje se odnose na hrvatske i dokumente međunarodnih institucija iz područja suzbijanja i zaštite od rodno uvjetovanog nasilja.

URS je obilježio Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama organizacijom događanja na kojem je predstavljeno tiskano izdanje *Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova za razdoblje do 2027. godine*, te novi *Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja*. Događanje je pozdravnim govorom otvorila potpredsjednica Vlade RH, a uz ravnateljicu URS-a, izlagale su državna tajnica u Ministarstvu pravosuđa i uprave (dalje: MPU), i voditeljica pravnog tima Ženske sobe.

U svojem izlaganju, potpredsjednica Vlade RH je istaknula značaj obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama te iskazala svoju podršku *Nacionalnom planu* te opredijeljenost za njegovu provedbu i podršku u provedbi mjera *Akcijskog plana*.

Ravnateljica URS-a predstavila je *Nacionalni plan za ravnopravnost spolova za razdoblje do 2027. godine* te mjere za njegovu provedbu sadržane u pripadajućem *Akcijskom planu*. Istaknula je sedam prioriternih ciljeva na kojima počiva *Nacionalni plan* iz kojih proizlaze 33 mjere za njegovu provedbu. Istaknula je kako će za provedbu navedenih dokumenata u prve dvije godine provedbe biti utrošeno gotovo 29 milijuna eura proračunskih sredstava te više od 7 i pol milijuna eura od neproračunskih korisnika. Također, obavijestila je uzvanike o osnivanju Međuresorne radne skupine za praćenje primjene *Nacionalnog plana* te ukazala na osnovne odrednice *Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja*.

Državna tajnica MPU informirala je skup o predstojećim izmjenama kaznenog zakonodavstva s ciljem poboljšanja zakonskog okvira za prevenciju i zaštitu od rodno

utemeljenog nasilja te ukazala na mogući utjecaj navedenih izmjena na sadržaj *Protokola*. Predstavnica Ženske sobe predstavila je sadržaj *Protokola* budući da je navedena udruga sudjelovala u radu svake od dosadašnjih radnih skupina koje su radile na njegovom ažuriranju. Događanje je popratio velik broj uzvanika – saborski zastupnici i zastupnice, predstavnici Vlade i Vladinih ureda, drugih tijela državne i javne vlasti, županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova, organizacija civilnog društva i medija.

Provedba Nacionalnog plana za suzbijanje seksualnog nasilja i seksualnog uznemiravanja, za razdoblje do 2027. godine.

URS je bio nositelj provedbe mjere „Poticanje žrtava i svjedoka na prijavu seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja“, u okviru posebnog cilja „Prevenција seksualnog nasilja i seksualnog uznemiravanja“ *Nacionalnog plana za suzbijanje seksualnog nasilja i seksualnog uznemiravanja, za razdoblje do 2027. godine*. Za implementaciju *Nacionalnog plana* nadležno je Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (dalje: MROSP). URS je izvršio provedbu mjere i, kao što smo ranije napomenuli tiskao 5.000 plakata „Zaustavimo seksualno nasilje“ s ciljem osvješćivanja žrtava seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja, svjedoka nasilja te trećih osoba koje o nasilju imaju saznanja na prijavu nasilja. U tu svrhu URS je utrošio 1.440,00 eura. Plakati sadrže brojeve telefona za prijavu nasilja i primarno su namijenjeni ustanovama socijalne skrbi i zdravstvenim ustanovama te su dostavljeni nadležnim ministarstvima u svrhu distribucije.

1.4. Žene s invaliditetom

Temeljem obveze preuzete *Akcijskim planom izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2024. godine*, odnosno izvršenjem mjere 4. Edukacija i promicanje aktivne implementacije UN-ove *Konvencije o pravima osoba s invaliditetom*, s ciljem zaštite i promicanja prava osoba s invaliditetom, u sklopu „Cilja 6. Poboljšanje pristupačnosti sadržaja javnog života te jačanje sigurnosti u kriznim situacijama“, kojem je URS sunositelj, URS je financijski podržao Zajednicu saveza osoba s invaliditetom Hrvatske (dalje: SOIH) na projektu „Trening SOIH-a – Mreže žena s invaliditetom“, koji se održao u Rovinju, od 23. do 30. srpnja.

Projekt koji je za cilj imao osnaživanje žena s invaliditetom u borbi protiv rodno utemeljenog nasilja te edukaciju polaznica o odredbama *Konvencije Vijeća Europe o*

sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (dalje: Istanbulska konvencija) URS je sufinancirao s 830,00 eura. Na treningu su sudjelovale 22 žene s invaliditetom, a Izvješće o izvršenju projekta SOIH je dostavio u ugovorom utvrđenom roku.

Predstavnica URS-a sudjelovala je u svibnju na predstavljanju rezultata istraživanja i publikacije na temu „Seksualnost i osobe s invaliditetom“. Na skupu je uz autora, izvanrednog profesora Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta u Zagrebu, uvodno govorila pravobraniteljica za osobe s invaliditetom i zamjenica pravobraniteljice, te recenzentice studije. Publikacija je pružila uvid u informacije kako na svoju seksualnost gledaju osobe s invaliditetom, a kako društvo i stručnjaci koji rade s osobama s invaliditetom.

1.5. Žene na ruralnim područjima

U listopadu je, uoči Međunarodnog dana seoskih žena, na Agronomskom fakultetu u Zagrebu predstavljen projekt *Grass Ceiling* koji je okupio žene – inovatorice u poljoprivredi i ruralnim područjima iz svih krajeva Hrvatske. Tom prigodom inovatorice su predstavile svoje proizvode i poslovne inicijative. Radi se o projektu Europske unije (dalje: EU) koji je financiran u okviru programa Obzor Europa, u kojem uz Republiku Hrvatsku sudjeluje još osam zemalja, a iz svake zemlje između šest i osam inovatorica iz ruralnih područja, s naglaskom na ekološku proizvodnju. Projekt vrijedan 2,8 milijuna eura započeo je u siječnju 2023. i završava u prosincu 2025. godine, a u njemu kao partneri iz Hrvatske zajednički sudjeluju Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet i Hrvatska poljoprivredna komora. Putem živih laboratorija istraživačice analiziraju trenutni položaj žena u pogledu prevladavajućih trendova u europskoj poljoprivredi i ruralnim područjima uključenih zemalja, s ciljem utvrđivanja što pokreće i omogućava inovacije koje vode žene, kako prevladati prepreke na koje nailaze i osmisliti potporu koju je potrebno razviti na razini država članica i EU. Inovatorice iz ruralnih ili poljoprivrednih organizacija bile su suvoditeljice laboratorija. Uz lokalne dionike iz javnog i civilnog sektora, na skupu je na održanim radionicama sudjelovala i savjetnica u URS-u u svojstvu članice Odbora za praćenje Strateškog plana zajedničke poljoprivredne politike od 2023. do 2027. godine. Tom prilikom informirala je sudionice o svom radu u *Odboru za praćenje* te o mjeri koju sadrži *Akcijski plan za provedbu Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova za razdoblje do 2024. godine*, koji za cilj ima unaprjeđenje položaja ruralnih žena, a čiji je nositelj Ministarstvo poljoprivrede (dalje: MP).

1.6. Žene i mediji

Suradnja s portalom „Žene i mediji“ nastavljena je i u 2023. godini. U travnju je sklopljen novi *Sporazum o suradnji na projektu „Žene i mediji“* između Agencije za elektroničke medije, URS-a i niza drugih dionika, kao nastavak višegodišnje suradnje na osmišljavanju sadržaja za portal www.zeneimediji.hr.

Ravnateljica je u listopadu sudjelovala na godišnjem sastanku s partnerima portala „Žene i mediji“ koji se održao u suorganizaciji Agencije za elektroničke medije i Saveza Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“.

Sastanak je održan u prostorijama Saveza Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ koji je kao jedan od partnera ponudio svoje gostoprimstvo, a prisustvovalo mu je preko 30 žena iz različitih institucija i organizacija. Projekt „Žene i mediji“ trenutno okuplja 22 partnera iz redova pravobraniteljskih institucija, državnih tijela i civilnog sektora.

Prisutne je uvodno pozdravio ravnatelj Agencije i predsjednik Vijeća za elektroničke medije ističući snažnu potporu daljnjem razvoju projekta „Žene i mediji“. Glavna urednica portala „Žene i mediji“ predstavila je rezultate dosadašnjeg rada istaknula važnost medijske vidljivosti žena (poglavito u digitalnim medijima) te naznačila smjernice daljnjeg razvoja suradnje na projektu „Žene i mediji“.

Ravnateljica URS-a sudjelovala je na sastanku kao predstavnica URS-a koji je od samih početaka prepoznao i podržao aktivnosti Agencije za elektroničke medije vezane za jačanje medijske vidljivosti žena i poboljšanje prikaza žena u medijima. Više o sastanku možete pronaći na portalu „Žene i mediji“, [na ovoj poveznici](#).

2. NACIONALNI PLAN ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA ZA RAZDOBLJE DO 2027. GODINE I AKCIJSKI PLAN ZA PROVEDBU NACIONALNOG PLANA ZA RAZDOBLJE DO 2024. GODINE

Na prijedlog URS-a Vlada RH je 9. ožujka donijela *Nacionalni plan za ravnopravnost spolova za razdoblje do 2027. godine*, s pripadajućim *Akcijskim planom za provedbu Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova za razdoblje do 2024. godine* kao srednjoročni akt strateškog

planiranja kojim se definiraju posebni ciljevi kojima se promiče i uspostavlja ravnopravnost spolova.

Nacionalni plan sadrži sedam prioriteta: 1. Promicanje ljudskih prava žena i rodne ravnopravnosti; 2. Unaprijeđenje položaja žena na tržištu rada; 3. Suzbijanje nasilja nad ženama; 4. Rodno osjetljivo obrazovanje; 5. Unaprijeđenje položaja žena na mjestima političkog i javnog odlučivanja; 6. Uvođenje načela ravnopravnosti spolova u javne politike i 7. Promicanje ravnopravnosti spolova u okviru međunarodne politike i suradnje.

U *Akcijskom planu* definirane su 33 mjere za njihovu provedbu, od kojih su pojedine usmjerene ka podizanju znanja i svijesti o ravnopravnosti spolova posebno osjetljivih skupina žena.

Izrađen je sukladno odrednicama Koordinacijskog tijela za sustav strateškog planiranja i upravljanja razvojem pri Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (dalje: MRRFEU) kojemu se podnose godišnja izvješća o njegovoj provedbi.

Ciljevi *Nacionalnog plana* usklađeni su s kritičnim područjima *Pekinske deklaracije i Platforme za djelovanje*, a podupiru i provedbu *Program Ujedinjenih naroda o održivom razvoju do 2030. godine*, i to „Cilja održivog razvoja 5: postizanje ravnopravnosti spolova i osnaživanje svih žena i djevojčica“. Oni su također komplementarni sa Strategijom Vijeća Europe za razdoblje od 2018. do 2023. godine, kao i sa Strategijom Europske komisije za ravnopravnost spolova od 2020 do 2025.

Očekuje se da će biti potrošeno 28.882.826,00 eura iz državnog proračuna te dodatnih 7.668.922,00 eura od izvanproračunskih sredstava (Hrvatska banka za obnovu i razvitak i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje) pri provedbi *Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova do 2024. godine*. Utrošak sredstava za provedbu mjera iz *Akcijskog plana 2025.–2027.* planira se utvrditi nakon njegova donošenja.

Budući da je URS nadležan za praćenje i izvještavanje o provedbi *Nacionalnog*, odnosno *Akcijskog plana* te da je, stoga, obavezan kontinuirano pratiti napredak u njihovoj provedbi, surađivati s nositeljima provedbe mjera i otklanjati eventualne prepreke, osnovana je Međuresorna radna skupina za praćenje provedbe *Nacionalnog plana*. Slijedom navedenog, a nakon što su prikupljena očitovanja tijela i institucija koje su nositelji provedbe mjera u *Akcijskom planu* kojima imenuju svoje predstavnike, URS je donio *Odluku o osnivanju Međuresorne radne skupine za praćenje provedbe Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova za razdoblje do 2027. godine i Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za razdoblje do 2024. godine* (dalje: Međuresorna radna skupina). Međuresornu radnu skupinu, uz predstavnice URS-a, čine predstavnici: Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstva

zdravstva, Ministarstva pravosuđa i uprave, Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva turizma i sporta, Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade, Središnjeg državnog ureda za razvoj digitalnog društva, Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, Agencije za odgoj i obrazovanje, Hrvatske banke za obnovu i razvitak, Državne škole za javnu upravu i Pravosudne akademije. Prvi sastanak Međuresorne radne skupine održao se 20. listopada i obuhvatio je raspravu o analizi nadležnosti nositelja provedbe mjera iz *Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za razdoblje do 2024. godine*.

Predstavnica MRRFEU izvijestila je o načinu izvještavanja o provedbi mjera za 2023. godinu, sukladno *Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske* i drugim pripadajućim aktima.

Zaključeno je da je nužna uspostava suradnje i komunikacije između URS-a i tijela državne uprave i institucija koji su nositelji mjera u *Akcijskom planu za provedbu Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova* te je s tim u vezi važna zadaća članova Međuresorne radne skupine da dostave doprinose za izradu izvješća o provedbi *Nacionalnog plana za 2023. godinu* u zatraženom roku odnosno do 31. ožujka 2024. godine.

Zaključeno je također da se sva tijela obveznici izrade Planova djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova (sukladno članku 11. ZORS-a) pozivaju dostaviti ih URS-u u što kraćem roku, na odobrenje. Ukoliko su nositelji određenih mjera iz *Nacionalnog plana*, dužni su ih uvrstiti u Plan djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova.

U 2023. godini za provedbu je dospjelo 12 mjera iz *Nacionalnog*, odnosno *Akcijskog plana*, kako slijedi: Ministarstvo pravosuđa i uprave nositelj je provedbe 5 mjera; Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike 3 mjere; Ministarstvo vanjskih i europskih poslova 1 mjera; Ministarstvo zdravstva 1 mjera i Ured za ravnopravnost spolova 2 mjere. Također, bitno je istaknuti kako je URS u izvještajnom razdoblju proveo obje mjere.

Provedbu *Nacionalnog plana* prati i MRRFEU posredstvom Međuresorne radne skupine za koordinaciju i praćenje ispunjenosti uvjeta koji omogućavaju provedbu fondova Europske unije u razdoblju od 2021. do 2027. godine, za koju URS priprema redovna kvartalna izvješća.

Sve informacije vezane za proces izrade *Nacionalnog plana* dostupne su na internetskoj stranici URS-a, u rubrici Istaknute teme.

3. SURADNJA S DRUGIM DRŽAVNIM TIJELIMA I ORGANIZACIJAMA CIVILNOGA DRUŠTVA

3.1. Suradnja s drugim državnim tijelima i tijelima državne uprave

URS je nadležnim državnim tijelima dostavio ukupno 51 doprinos, uključivši različita mišljenja, očitovanja te druge priloge. Predstavnici URS-a sudjelovali su na radnim sastancima, konferencijama, okruglim stolovima i drugim događanjima u organizaciji pojedinih tijela državne uprave. Zaključno, međuresorna suradnja bila je intezivna kao i prethodnih godina.

URS je svojim prijedlozima i priložima doprinio i mnogim drugim aktima putem sudjelovanja u radnim skupinama, vijećima, savjetima i odborima. U nastavku donosimo popis radnih skupina, povjerenstva, odbora i drugih stručnih tijela (ukupno 27) u kojima su tijekom izvještajnog razdoblja aktivno sudjelovali predstavnici URS-a u svojstvu stalnih članova i zamjena pri pojedinim tijelima državne uprave.

1. Nacionalno vijeće za održivi razvoj (*ad hoc* Radna skupina za izradu Dobrovoljnog nacionalnog pregleda o provedbi ciljeva održivog razvoja – MRRFEU) – Vlada RH
2. Savjet za ljudska prava – Vlada RH
3. Savjet za mlade Vlade RH
4. Međuresorna radna skupina za praćenje provedbe Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova za razdoblje do 2027. godine i pripadajućeg Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za razdoblje do 2024. godine – URS
5. Radna skupina za izradu Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja – URS
6. Povjerenstvo za praćenje primjene Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja – URS
7. Radna skupina za izradu *Nacionalnog plana zaštite od nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, za razdoblje do 2028. godine i Akcijskog plana za provedbu nacionalnog plana do 2025. godine* – MROSP
8. Koordinacija za provedbu *Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji* – MROSP
9. Mreža koordinatora za praćenje i izvještavanje o provedbi *Nacionalnog plana izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2021. do 2027. godine i Akcijskog plana od 2021. do 2024.* – MROSP
10. Nacionalno vijeće za razvoj socijalnih politika – MROSP

11. Radna skupina za praćenje *Nacionalnog akcijskog plana provedbe rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1325 (2000.) o ženama, miru i sigurnosti i srodnih rezolucija, od 2019. do 2023.* – MVEP
12. Radna skupina za izradu *Nacrta prijedloga Nacionalnog plana zaštite i promicanja ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije za razdoblje od 2021. do 2027. godine i Nacrta prijedloga Akcijskog plana zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2024. do 2025. godine i Nacrta Akcijskog plana suzbijanja diskriminacije od 2024. do 2025.* - ULJPPNM
13. Radna skupina za izradu *Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine i Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine, za razdoblje od 2023. do 2025. godine* – ULJPPNM
14. Radna skupina za koordinaciju pristupanja Republike Hrvatske Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) – MPU
15. Odbor za praćenje *Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali od 2014. do 2020.* – MROSP
16. Odbor za praćenje *Programa Učinkoviti ljudski potencijali od 2021. do 2027.* – MROSP
17. Evaluacijska upravljačka skupina *Programa Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027.* – MROSP
18. Odbor za praćenje *Programa Konkurentnost i kohezija 2021.-2027. i Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027.* – MRRFEU
19. Odbor za praćenje provedbe *Programa za ribarstvo i akvakulturu Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2021.-2027.* – MP
20. Odbor za praćenje provedbe *Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike RH 2023.-2027.* – MP
21. Međuresorna radna skupina za EU poslove – MVEP
22. Koordinacija za izradu *Među-izvješća Republike Hrvatske prema Univerzalnom periodičkom pregledu* – MVEP
23. Međuresorna radna skupina za koordinaciju i praćenje ispunjenosti uvjeta koji omogućuju provedbu fondova Europske unije u razdoblju od 2021. do 2027. godine – MRRFEU
24. Koordinacija za savjetovanje s javnošću i administriranje sustava e-Savjetovanja – UZZ

25. Stručna radna skupina za izradu *Nacrta prijedloga Nacionalnog plana Program politike do 2030. „Put u digitalno desetljeće“* – SDURDD
26. Mreža koordinatora za nediskriminaciju od 2021. do 2027. – MROSP
27. Mreža koordinatora za strateško planiranje – MRRFEU

Na poziv Ureda za zakonodavstvo Vlade RH (dalje: UZZ) i SDURDD-a, koordinatorica za javna savjetovanja sudjelovala je u prosincu, u svojstvu izlagateljice, na završnoj konferenciji projekta „e-Savjetovanja – proširenja, nadgradnje i unaprjeđenje zakonodavnih procesa savjetovanja s javnošću“ te iznijela iskustva u procesu upućivanja akata u javno savjetovanje na portalu e-Savjetovanja.

URS je, kao i svake godine, dostavio MRRFEU, mišljenje na *Nacrt Godišnjeg izvješća o provedbi Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine*.

Suradivalo se i s uredom Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, dostavom očitovanja, prosljeđivanjem predstavki građana te sudjelovanjem predstavnika ureda Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova u Povjerenstvu za praćenje primjene *Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja*.

Na poziv Pravobraniteljice za djecu, predstavnica URS-a sudjelovala je, u studenom na obilježavanju 20 godina ureda Pravobranitelja za djecu i predstavljanju istraživanja „Mišljenja i stavovi djece i mladih o poštivanju njihovih prava u Republici Hrvatskoj u 2009. i 2023. godini“.

Predstavnici URS-a sudjelovali su, temeljem poziva, na pojedinim tematskim sjednicama Odbora za ravnopravnost Hrvatskog sabora, kao i Odbora za prava ljudskih prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskog sabora.

3.2. Uvođenje perspektive ravnopravnosti spolova u javne politike

Planovi djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova

U 2023. godini URS je intenzivirao rad na planovima djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova. Zaprimito je 13 planova djelovanja, od kojih je odobreno 9. Odobreni su planovi djelovanja za Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo hrvatskih branitelja, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo unutarnjih poslova, Narodne novine d.d., HEP grupu, APIS IT, Hrvatske vode i HRT. Broj aktivnih planova djelovanja u 2023. godini iznosio je ukupno je 16, i to: Ministarstvo regionalnoga

razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo hrvatskih branitelja, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Hrvatska pošta d.d., Hrvatske ceste d.o.o., Narodne novine d.d., HEP grupa, APIS IT, Hrvatske vode, HRT, Institut za turizam, Institut za fiziku i Poljoprivredni institut Osijek.

Edukacije državnih službenika

U 2023. savjetnik u URS-u održao je u svojstvu trenera dvije cjelodnevne radionice o ravnopravnosti spolova za državne službenike. Cjelodnevne radionice dio su Akcijskog plana za ravnopravnost spolova za razdoblje do 2024. godine, mjere: „6.1. Osnažiti kapacitete državne uprave za provedbu načela ravnopravnosti spolova u svakodnevnom radu i kreiranju rodno osjetljivih javnih politika“, u Državnoj školi za javnu upravu (dalje: DŠJU).

Svi službenici/ce URS-a su završili obveznu izobrazbu državnih službenika o hibridnom modelu rada na online edukaciji *Smartworking – uvod u hibridni model rada (MODUL A)* u ožujku, a ravnateljica je završila izobrazbu *Smartworking – Hibridni model rada za rukovoditelje (MODUL B)* u srpnju 2023. godine.

Županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova

Nakon poslanih požurnica u 2022. godini, URS u 2023. nije zaprimio sva rješenja ili odluke o imenovanju županijskih povjerenstava nakon posljednjih lokalnih izbora 2021. godine. U 2023. godini URS je zaprimio *Odluku o izmjeni odluke o osnivanju Povjerenstva za ravnopravnost spolova Šibensko-kninske županije* u kojoj je imenovana nova predsjednica Povjerenstva. Do kraja 2023. godine ukupno pet županijskih skupština nije dostavilo informacije o imenovanju županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova (Županijska skupština Istarske županije, Županijska skupština Međimurske županije, Županijska skupština Primorsko-goranske županije, Županijska skupština Sisačko-moslavačke županije te Županijska skupština Splitsko-dalmatinske županije). Povjerenstvu za ravnopravnost spolova Primorsko-goranske županije je, sukladno dostavljenoj *Odluci o razrješenju i imenovanju Županijske skupštine Primorsko-goranske županije* iz svibnja 2022. godine, u lipnju 2023. završio mandat te do kraja 2023. godine URS nije zaprimio novu odluku o imenovanju.

Sukladno odredbama ZORS-a nastavljena je suradnja sa županijskim i lokalnim povjerenstvima za ravnopravnost spolova. Tijekom godine URS je na svojoj web stranici objavljivao vijesti o aktivnostima županijskih povjerenstava u rubrici „Iz rada županijskih

povjerenstava“ te su predstavnici/e povjerenstava bili pozivani na događanja koje je organizirao URS.

3.3. Suradnja s organizacijama civilnoga društva i drugim dionicima

Suradnja s nevladinim udrugama

U izvještajnom razdoblju redovito se na različite načine surađivalo s nevladinim udrugama: Ženskom sobom, Kućom ljudskih prava, Hrvatskim Crvenim križem, Zajednicom saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH te Savezom Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara”

URS je pismom potpore podržao udrugu Status M – za projekt *Equi-Champions* programa Erasmus+ koji je usmjeren na prevenciju rodno uvjetovanog nasilja i promicanje rodne ravnopravnosti u sportu i kroz sport. Kroz intervenciju s učiteljima tjelesne i zdravstvene kulture, studentima kineziologije i sportskim trenerima koji rade s djecom i mladima, projekt *Equi-Champions* ima cilj doprinijeti promjeni krutih i štetnih rodni normi i stavova koji se reproduciraju u sportskom okruženju. Obukom sportskih trenera te (budućih) učitelja tjelesne i zdravstvene kulture, cilj ih je potaknuti i osnažiti kako bi svoje pristupe treniranju i podučavanju djece i mladih učinili rodno pravednijima te prepoznali i adresirali rodne predrasude i stereotipe.

Centar za mirovne studije u svojstvu FRANET – mreže Agencije EU za temeljna prava zatražio je od URS-a podatke i informacije za doprinos izradi godišnjeg izvještaja za 2023. godinu Agencije EU za temeljna prava. URS je dostavio tražene podatke koji su uključivali, između ostalog, i opširne informacije o donošenju *Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova za razdoblje do 2027. godine.*

Suradnja sa Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu

Ravnateljica je sudjelovala na Međunarodnom znanstvenom kolokviju „Pedeset godina feminističke lingvistike: odjeci u kulturi i društvu“, na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, u rujnu 2023. godine, u organizaciji Odsjeka za kroatistiku i Odsjeka za lingvistiku. Pri tome je održala uvodno izlaganje na temu: uvođenje rodno osjetljivog jezika u državnu upravu.

Pri tome je istaknula da se od osnivanja URS-a 2004. godine pa sve do danas značajan dio inicijativa odnosio na aktivnosti vezane za podizanje svijesti javnosti o korištenju rodno osviještenog jezika, odnosno na ukazivanje na potrebu uklanjanja prikrivene diskriminacije u jeziku, što je važan alat za uspostavljanje stvarne ravnopravnosti spolova. U nastavku je ukratko izložila najvažnije mjere koje su u tom smislu na prijedlog URS-a uvrštene u nacionalne zakonodavne, strateške i druge akte.

Još 2006. godine u *Nacionalnu politiku za ravnopravnost spolova* uvedena je mjera koja je obvezala Državni zavod za statistiku da uskladi Nacionalnu klasifikaciju zanimanja sa *Zakonom o ravnopravnosti spolova* tako da sva zanimanja budu iskazana ženskom i muškom inačicom naziva zanimanja. To je i učinjeno 2008., iste godine kada je u novi ZORS uvedena odredba da se pri donošenju rješenja o rasporedu na radno mjesto i drugih rješenja o pravima i obvezama državnih službenika koristi naziv radnog mjesta u muškom i ženskom rodu. Utjecalo se i na izradu Udžbeničkog standarda koji se nadopunio odredbom da „podržava ravnopravnost spolova na prikladan način koristeći u jednakome omjeru ilustracije obaju rodova i služeći se imenicama obaju rodova, osobito u spominjanju zvanja i zanimanja, ne narušavajući pri tome komunikacijsku razinu i prirodnost hrvatskoga jezika“.

Korak dalje u promicanju ravnopravnog statusa žena i muškaraca u društvu i akademskoj zajednici učinjen je donošenjem *Zakona o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju* 2007. godine kojim je uveden jezični standard za sadržaje svjedodžbi i diploma navođenjem stručnih i akademskih naziva te akademskog stupnja u rodu koji ovisi o spolu primatelja dokumenta.

U *Nacionalnoj politici za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2011. do 2015. godine* istaknuta je obveza promicanja uporabe rodno osjetljivog jezika u državnim tijelima i tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i u javnom govoru i medijima.

U novom *Nacionalnom planu za ravnopravnost spolova do 2027. godine* istaknuta je važnost rodne osjetljivosti jezika kojim se koriste novinari i javne ličnosti zbog njihova utjecaja na rodnu osviještenost primatelja informacija. Zaključno je naglasila da je uvođenje rodno osjetljivog jezika u tijela javne vlasti dugotrajan i nimalo jednostavan proces u vezi s kojim postoje različita stajališta, pa postoji još puno prostora za napredak.

Suradnja s privatnim sektorom

U četvrtak 13. srpnja, u hotelu Esplanade, održan je „Izbor za Ženu godine“ u organizaciji časopisa „Zaposlena“. Događanje se već dugi niz godina održava pod pokroviteljstvom URS-a.

Ravnateljica URS-a održala je uvodni govor te istaknula važnost ovog događanja za promicanje ravnopravnosti spolova u društvu. Naglasila je da smo kao društvo još daleko od potpune ravnopravnosti, no da postoje pozitivni primjeri. Istaknula je da žene u Hrvatskoj čine veći udio od muškaraca u znanosti i istraživanjima zbog čega je to područje pozitivan primjer ostvarivanja ravnopravnosti spolova.

Nakon uvodnih govora proglašena je žena godine 2023., Gorana Barišić Bačelić, ravnateljica javne ustanove u kulturi „Tvrđava kulture“ u Šibeniku.

Na zamolbu tvrtke dm-drogerie markt d.o.o. da podrži provedbu dm-ovog natječaja „(ZAJEDNO) za bolje sutra“ kojim će pozvati nevladine udruge, ustanove, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te hrvatske proizvođače i neprofitne pravne osobe da se prijave za projekte vezane uz podizanje razine znanja o menstrualnom zdravlju i promjeni percepcije menstruacije u javnosti URS se odazvao predloženoj suradnji i objavio tekst natječaja na svojim mrežnim stranicama.

Na zahtjev tvrtke Neyho Informatika d.o.o. dostavljene su prezentacije i materijali za educiranje zaposlenika o rodnoj ravnopravnosti te diseminirane informacije o akcijama koji promiču ravnopravnost na radnom mjestu.

Razvojnoj agenciji Zagrebačke županije URS je, na njihovu zamolbu, dostavio važne internetske poveznice na pojedine resurse kao pomoć u svrhu izrade Power Point prezentacija radi prenošenja znanja o ravnopravnosti spolova zaposlenicima Agencije.

4. PREDSTAVKE I UPITI GRAĐANA

Tijekom izvještajnog razdoblja zaprimljeno je 18 predstavki građana vezanih za različite teme, a najčešće diskriminaciju temeljem spola. URS je 6 predstavki, sukladno članku 18. stavku 2. točki 10. ZORS-a, prosljedio uredu Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova i drugim tijelima, na nadležno postupanje. URS je samostalno riješio pet predstavki; iz dvije predstavke nije bilo jasno kakvo se postupanje traži, a ostale predstavke su već bile naslovljene na nadležne institucije te su primljene na znanje. O svim postupanjima su obaviješteni podnositelji predstavki kojem se nadležnom tijelu treba obratiti. Predstavke su se odnosile na

seksizam u medijima i na sportskim terenima, postupanje tijela državne uprave u slučajevima nasilja u obitelji i/ili razvoda braka, diskriminaciju pri zapošljavanju, nedostatak spomenika sa znamenitim ženama, na okupljanja molitelja na glavnim gradskim trgovima te na odluku Grada Zagreba vezano za mjeru roditelj odgojitelj.

Od URS-a je zatraženo svega nekoliko upita od pojedinih građana: jedan upit se odnosio na provođenje *Zakona o ravnopravnosti spolova*, odnosno o trenutno aktualnim planovima djelovanja za ravnopravnost spolova u tijelima državne uprave, upit o primjeni odredbi ZORS-a na izbore za mjesne odbore, mogućnosti volontiranja u URS-a te traženju određenih statističkih podataka.

5. MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI I SURADNJA

5.1. Ujedinjeni narodi

Ciljevi održivog razvoja

Budući da je RH imala obvezu u srpnju na UN-ovom Političkom forumu na visokoj razini predstaviti svoj drugi *Dobrovoljni nacionalni pregled o provedbi Programa UN-a za održivi razvoj do 2030.*, odnosno Globalnih ciljeva održivog razvoja u Hrvatskoj, Vlada RH zatražila je od tijela državne uprave, sukladno svojoj nadležnosti, doprinose za njegovu izradu. Svrha dokumenta bila je prikazati aktivnosti i rezultate provedbe 17 ciljeva održivog razvoja u trima dimenzijama održivog razvoja – gospodarskoj, socijalnoj i ekološkoj. Posao koordinacije u izradi dokumenta povjeren je MRRFEU. U rad je uključen i URS u segmentu dostave doprinosa vezanog uz „Cilj 5. Postizanje ravnopravnost spolova i osnaživanje svih žena i djevojčica“, podcilj „c) Usvojiti i ojačati politike i primjenjivo zakonodavstvo za promicanje rodne ravnopravnosti i osnaživanja svih žena i djevojčica na svim razinama“. Kroz komentare na prijedlog teksta, URS je dostavio doprinos nacrtu akta u vidu pregleda pokazatelja o participaciji žena u političkom i javnom životu i sadržaju novog *Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova do 2027. godine*.

Izrada Među-izvješća po univerzalnom periodičkom pregledu (UPR)

URS je u 2023. godini sudjelovao u pripremi *Među-izvješća Republike Hrvatske prema Univerzalnom periodičkom pregledu o ljudskim pravima*. Kod samog procesa izrade savjetnik

je sudjelovao na koordinacijskom sastanku u svrhu izrade *Među-izvješća* u organizaciji MVEP-a te na konzultacijskom sastanku s predstavnicima civilnog društva i nevladinih organizacija.

Suradnja s UNHCR

Predstavnica URS-a sudjelovala je u travnju na savjetovanju o *Strategiji UNHCR-a u Hrvatskoj za razdoblje 2024. – 2026.*, na poziv Visoke predstavnice UNHCR-a u Hrvatskoj. Na sastanku je prezentirana analiza i projekcija postojećeg stanja u radu UNHCR-a u Hrvatskoj te budući strateški smjer za izradu predstojeće Strategije UNHCR-a Hrvatska, za razdoblje od 2024. do 2026. godine. Savjetovanje je okupilo brojne predstavnike tijela državne uprave i nevladinog sektora. Provedena je rasprava i analiza stanja u pogledu zaštite migranata i izbjeglica u Republici Hrvatskoj te je predstavnica URS-a obavijestila o tome da je URS u 2022. i 2023. godini, na tragu *Preporuke CM/Rec(2022)17*, a sa svrhom informiranja migrantica, izbjeglica i tražiteljica azila o rodno uvjetovanom nasilju i njihovim pravima, tiskao letak na devet jezika za koji je iskazan veliki interes.

URS je dostavio očitovanje za predstavljanje *Drugog periodičnog izvješća o primjeni UN Pakta o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima MROSP*.

Budući da je URS nadležan za praćenje provedbe međunarodnih obveza uključivši i praćenje provedbe *Pekinške deklaracije* i *Platforme za djelovanje* o čemu podnosi redovita petogodišnja izvješća nadležnim tijelima UN-a (UNECE), krajem godine na traženje UN-a imenovana je kontakt osoba za izradu *Nacionalnog izvješća o provedbi Pekinške deklaracije i Platforme za djelovanje (Peking +30)*.

5.2. Vijeće Europe

Komisija za ravnopravnost spolova Vijeća Europe

Predstavnice URS-a predstavljaju RH u svojstvu zemlje članice u Komisiji za ravnopravnost spolova VE (dalje: GEC) i redovito sudjeluju na sastancima ovog tijela koji se održavaju dva puta godišnje u Strasbourgu. Na sastanku koji se održao u svibnju podnesena su izvješća predstavnika Češke, Švedske i Španjolske o provedbi programa za ravnopravnost spolova u razdoblju njihovog predsjedavanja Vijećem EU, kao i izvješća Islanda, Latvije i Lihtenštajna o programu rodne ravnopravnosti u razdoblju njihovog predsjedanja Odborom

ministara VE. Razmijenjena su i stajališta s predsjednicom Grupe stručnjaka za djelovanje protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (dalje: GREVIO) te dinamici pristupanja *Istanbulskoj konvenciji*. Prihvaćena je *Studija o utjecaju umjetne inteligencije, riziku, ali i potencijalima koje nosi za područje ravnopravnost spolova*. Veliki dio sastanka bio je posvećen radu predstavnika država članica na *Nacrtu Strategije VE za ravnopravnost spolova 2024. – 2029.*

Na drugom sastanku koji je održan u studenom i dalje je nastavljena rasprava i rad na *Nacrtu Strategije VE za ravnopravnost spolova 2024. – 2029.*, koji je dovršen i odobren od strane članova GEC-a za upućivanje u daljnju proceduru. Nastavljena je i razmjena mišljenja s predsjednicom Grupe stručnjaka za djelovanje protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja (GREVIO), a iznesena su i iskustva u primjeni *Istanbulske konvencije*. Skup je imao priliku diskutirati i s predsjednicom Europskog suda za ljudska prava. Na sastanku je predstavljeno i *Izvešće o primjeni Preporuke CM/Rec(2019)1 Sprječavanje i borba protiv seksizma* za koje su države članice tijekom godine dostavile svoje doprinose.

URS je krajem godine podnio GEC-u redovito *Godišnje izvješće za 2023. godinu o aktivnostima i mjerama na nacionalnoj razini koje pridonose ciljevima Strategije za ravnopravnost spolova Vijeća Europe za razdoblje od 2018. do 2023.*, s razlikom da je u okviru ovog *Izvešća* izvijestio i o pregledu najvažnijih aktivnosti u cjelokupnom razdoblju trajanja *Strategije*.

U veljači je objavljen sažetak *Studije o ulozi muškaraca i dječaka u postizanju rodne ravnopravnosti* GEC-a, a koja stavlja fokus na pojašnjenje terminologije, analizira postojeće stanje te nudi preporuke za unaprjeđenje i veću uključenost muškaraca u postizanje rodne ravnopravnosti.

S obzirom da je Evaluacijski posjet predstavnica GREVIO-a Republici Hrvatskoj trajao u 2022. godini, nadležno MROSP-a je, u travnju, po primitku *Nacrta izvještaja GREVIO-a za Hrvatsku*, uputilo isti URS-a na mišljenje te je URS na navedeni Nacrt dostavio opsežno očitovanje. Izvješće GREVIO-a za Republiku Hrvatsku usvojeno je i objavljeno u rujnu na stranici VE i MROSP, zajedno s komentarima Republike Hrvatske na predmetne preporuke.

5.3. Europska unija/Europska komisija

Skupina visoke razine za uvođenje načela ravnopravnosti spolova

Predstavnica URS-a sudjelovala je u veljači u Kraljevini Švedskoj, na konferenciji i sastanku Skupine visoke razine za uvođenje ravnopravnosti spolova (dalje: HLG) koji se održao u sklopu švedskog predsjedanja Vijećem EU, uz sudjelovanje predstavnika država članica i EK. Konferencija pod nazivom „Ekonomске perspektive rodno uvjetovanog nasilja – utiranje puta prevenciji“ otvorila je diskusiju o ekonomskom nasilju nad ženama te prevenciji rodno utemeljenog nasilja na radnom mjestu. Uvodno izlaganje održala je ministrica rodne ravnopravnosti i zamjenica ministra zapošljavanja, uz Europsku povjerenicu za ravnopravnost spolova.

Na sastanku HLG predstavljene su aktivnosti u sklopu trojnog predsjedavanja, koje podrazumijeva aktivnosti države koja je prethodno predsjedala Vijećem EU, one koja aktualno predsjedava te one koja će predsjedati sljedeća te su, shodno navedenom, o aktivnostima izvijestile predstavnice Češke, Švedske i Španjolske. Također, sudionici su izviješteni o implementaciji *Direktive o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružatelja skrbi*, kao i o *Preporuci uz Barcelonske ciljeve 2030*, mjerama za ukidanje jaza u plaćama, te naporima koje je povodom predsjedanja Švedska poduzela u vezi razvoja provedbe rodnog proračuna. Sudionici su informirani i o dinamici donošenja nove *Direktive o prevenciji i suzbijanju nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja*.

U rujnu je održan sljedeći sastanak HLG povodom španjolskog predsjedanja Vijećem EU koji je pozdravnim izlaganjem otvorila ministrica za ravnopravnost. Povodom ovog sastanka, Španjolska, Belgija i Mađarska su, u svojstvu tzv. trojnog predsjedništva, izdale zajedničku *Deklaraciju u području rodne ravnopravnosti*, koja jamči njihovu opredijeljenost za postizanje pune ravnopravnosti spolova na području EU. Na sastanku je predstavljena kampanja EU za suzbijanje rodni stereotipa u društvu i predstavljen sadržaj *Direktive o jačanju primjene načela jednakih plaća muškaraca i žena za jednak rad ili rad jednake vrijednosti* putem transparentnosti plaća i provedbenih mehanizama. Kao središnja tema predsjedanja istaknuta je ona koja se odnosi na rodnu ravnopravnost i neplaćenu, neformalnu skrb te je u tom smislu predstavljena i studija koju je izradio Savjetodavni odbor za to područje, imenovan u svrhu predsjedanja. Europski institut za ravnopravnost spolova (dalje: EIGE), predstavio je istraživanje „Bolja ravnoteža poslovnog i privatnog života: premošćivanje jaza u poslovima skrbi“.

URS je u studenom podnio HLG-u redovno *Godišnje izvješće za 2023. godinu o razvoju rodne ravnopravnosti* (za potrebe pripreme nadolazećeg predsjedavanja Belgije Vijećem EU). Područja prema kojima se izvješćivalo, kao i ranijih godina, sadržana su u *Strategiji Europske komisije za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025*: 1. Sloboda od nasilja i stereotipa, 2. Uspjeh u rodno ravnopravnom gospodarstvu, 3. Ravnopravnost na pozicijama donošenja odluka u svim područjima društva, 4. Rodno osviještena politika i interseksijska perspektiva u politikama EU, 6. Zauzimanje za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena diljem svijeta.

Uz URS, koji je izradio objedinjeni tekst, svoje doprinose *Godišnjem izvješću* dali su i MROSP, MUP, MVEP, MPU i Središnji državni ured za demografiju i mlade.

Savjetodavni odbor za jednake mogućnosti žena i muškaraca Europske komisije

Savjetnik URS-a sudjelovao je na redovitim sastancima *Savjetodavnog odbora za jednake mogućnosti za žene i muškarce* Europske komisije. Pri tome je izvijestio o napretku koji je postignut u području ravnopravnosti spolova u 2023. kroz donošenje strateških, zakonskih i podzakonskih akata uključujući donošenje *Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova za razdoblje do 2027. godine* te ažuriranog teksta *Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja*.

Sudjelovanje na seminarima Europske komisije

Savjetnik URS-a je u veljači 2023. godine sudjelovao na seminaru uzajamnog učenja „Uloga muškaraca i dječaka u unaprjeđenju rodne ravnopravnosti i suzbijanju rodni stereotipa“ u organizaciji Europske komisije. Na seminaru su produbljena saznanja te je ostvarena suradnja s nevladinom udrugom Status M koja se u Hrvatskoj bavi tom temom.

Predstavnik URS-a sudjelovao je online i na pravnom seminaru koji je EK organizirala u suradnji s Europskom mrežom pravnih stručnjaka za ravnopravnost spolova i nediskriminaciju na temu ravnopravnosti spolova i zakona protiv diskriminacije. Na radionicama se raspravljalo o akcijskim planovima za evaluaciju LGBTIQ prava i komparatoru rodne ravnopravnosti u EU.

Europski institut za ravnopravnost spolova

Od 29. do 30. studenoga, predstavnica URS-a sudjelovala je u radu Tematske mreže za uvođenje načela ravnopravnosti spolova kao i Stručnog foruma EIGE-a. Tema 7. sastanka Tematske mreže bila je namijenjena razmjeni primjera dobre prakse o rodno osviještenoj politici u sklopu *Europskog zelenog plana*. Također, predstavljene su i novosti u području rodne ravnopravnosti iz zemalja članica. Predstavnica URS-a izvijestila je o planiranim intervencijama u hrvatsko kazneno zakonodavstvo s ciljem implementacije *Istanbulske konvencije* u pogledu suzbijanja femicida. Izvijestila je o treninzima i edukacijama iz područja rodne ravnopravnosti koje URS provodi u DŠJU, namijenjenima zaposlenicima sustava državne i javne uprave te lokalne i područne (regionalne) samouprave. Na sastanku su posebno istaknute potrebe za edukacijom iz područja rodnog proračuna te zahtjev za snažnijom motivacijom pravosudnog sustava za uključivanje u edukacije iz rodne ravnopravnosti.

URS je na svojim mrežnim stranicama objavio rezultate *Indeksa rodne ravnopravnosti* za 2023. koje EIGE izrađuje svake godine. *Indeks rodne ravnopravnosti EIGE-a* prikazuje trendove u područjima rada, novca, vremena, vlasti, znanja, zdravlja kod država članica EU. Skala trendova proteže se od 1 do 100, gdje 100 znači potpuno postignuće u rodnoj ravnopravnosti.

Navodi se da je od 2010. RH napredovala za 8,4 bodova prvenstveno u području vlasti. Najveći napredak ostvaren je u području rada, u potpodručju segregacije i kvalitete rada, odnosno smanjila se rodna segregacija i razlika u kvaliteti rada između žena i muškaraca. Podaci za RH većinom su iz 2021. godine. Iako je RH zauzela 20. mjesto, ovogodišnji izvještaj zaključuje da se RH i dalje nalazi u grupi država članica koje sustižu ostale. To znači da je njezin rezultat u okviru *Indeksa rodne ravnopravnosti* isprva bio niži od prosjeka EU-a, ali je s vremenom rastao brže nego u drugim zemljama pa se razlika smanjila. *Indeks rodne ravnopravnosti* možete pronaći [ovdje](#). Profil RH vezan uz Indeks rodne ravnopravnosti 2023. možete pročitati [ovdje](#).

U svrhu prikupljanja i obrade podataka o ravnopravnosti spolova, EIGE je zatražio od URS-a da imenuje osobu koja će djelovati kao nacionalna središnja točka za prikupljanje podataka o institucionalnim mehanizmima za uvođenje ravnopravnosti spolova u javne politike i rodnu ravnopravnost za potrebe izrade izvješća EIGE-a na ovu temu.

5.4. Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj

URS je tijekom 2023. godine uključen u aktivnosti vezane uz pristupanje RH Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj (dalje: OECD).

U siječnju je URS dostavio očitovanje MPU na *Deklaraciju o izgradnji povjerenja i jačanju demokracije*, (tzv. *Luksemburška deklaracija*) OECD-a.

Na traženje MPU u veljači je imenovana predstavnica URS-a za članicu radnog tijela OECD-a za ravnopravnost spolova (Working party on Gender Mainstreaming and Governance).

Predstavnik URS-a u studenom je sudjelovao u *fact-finding* misiji OECD-a o društveno odgovornom poslovanju pri kojoj je izvijestio predstavnike OECD-a o mjerama iz *Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova do 2027. godine* koji utječu na povećanje ravnopravnosti na tržištu rada te o sadržaju planova djelovanja za ravnopravnost spolova koji potiču društveno odgovorno poslovanje.

U Parizu se u prosincu održao 5. sastanak OECD-ove Radne skupine za rodno osviještenu politiku i upravljanje. Dnevni red sastanka obuhvatio je prezentacije primjera dobre prakse i iskustava zemalja o ugrađenosti perspektive ravnopravnosti spolova u javne politike na svim razinama, osiguravanju transparentnosti za postizanje jednakosti u plaćama, osnaživanje nacionalnih kapaciteta za prikupljanje i objavu rodno osjetljivih statističkih pokazatelja, rad OECD-a na razvoju rodničkih indikatora, a osobito u slučaju rodno utemeljenog nasilja počinjenog uz pomoć tehnologije te indikatora za procjenu položaja žena u slučajevima katastrofa. Sastanak je obuhvatio i prezentacije država članica kojima je u prethodnim godinama OECD pružio potporu u procesu uvrštavanja perspektive ravnopravnosti spolova u neku od javnih politika, na način da su izvijestile u kojem segmentu je postignut napredak. Također, predstavljeni su i alati za izradu politika za mlade.

Na sastanku je, uz predstavnicu nadležnog MPU, sudjelovala i predstavnica URS-a, koja je članica Radne skupine za koordinaciju pripreme i pristupanja Republike Hrvatske OECD-u, a u svojstvu članice Radne skupine za rodno osviještenu politiku i upravljanje. Tom prigodom istaknula je nekoliko primjera dobre prakse iz RH. U pogledu prikupljanja i objave rodno razlučenih statističkih podataka, istaknula je praksu Državnog zavoda za statistiku koji godišnje objavljuje publikaciju *Žene i muškarci u Hrvatskoj*. Također, istaknula je i porast udjela zastupnica u Hrvatskome saboru u desetome sazivu na 33% u odnosu na prethodni saziv, kada je udio žena iznosio 21%. Izvijestila je i o rodnom jazu u plaćama koji je u RH niži od prosjeka EU, ali budući da analize pokazuju kako taj jaz uglavnom generira neravnomerna raspodjela

rukovodećih pozicija u velikim kompanijama, iskazala je uvjerenje kako će nova *Direktiva o jačanju primjene načela jednakih plaća muškaraca i žena za jednak rad ili rad jednake vrijednosti* putem transparentnosti plaća i provedbenih mehanizama pridonijeti daljnjem smanjivanju tog jaza.

Sastanak je okupio predstavnike brojnih zemalja članica, kao i zemalja koje su, poput RH, podnijele zahtjev za članstvo.

Zastupnici, članici Odbora za vanjsku politiku Hrvatskoga sabora, dostavljen je traženi doprinos vezano za sudjelovanje članova Odbora na sastanku Globalne parlamentarne mreže OECD-a.

5.5. Predsjedavanje Republike Hrvatske Jadransko-jonskom inicijativom

U sklopu hrvatskog predsjedavanja Jadransko-jonskom inicijativom i *Strategijom EU za Jadransko-jonsku inicijativu* u Zagrebu je održana konferencija: „Snažne žene za snažnu Jadransko-jonsku regiju“, u organizaciji MVEP-a.

Ravnateljica URS-a održala je jedan od uvodnih govora u kojemu je naglasila kako je konferencija sjajna prilika za razmjenu viđenja, iskustava i dobrih praksi u području ravnopravnosti spolova u Italiji, Sloveniji, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Srbiji, Albaniji, Sjevernoj Makedoniji i Grčkoj, državama članicama Jadransko-jonske inicijative. Istaknula je također važnost ove konferencije za buduću suradnju država Jadransko-jonske regije s obzirom da se susreću s istim izazovima koji uključuju nasilje nad ženama, nisku političku participaciju žena, rodne stereotipe i potrebu za unaprjeđenjem položaja žena na tržištu rada.

Konferencija se bavila pitanjima položaja žena u STEM području i u poslovnom okruženju, osnaživanja mladih, poduzetnicama u ruralnoim turizmu i drugim temama. Konferencija je okupila brojne dužnosnice iz Hrvatske i EU, poduzetnice, znanstvenice i stručnjakinje iz raznih područja iz zemalja koje pripadaju Jadransko-jonskoj regiji.

Više o Konferenciji dostupno je na [poveznici](#).

5.6. Ostali oblici međunarodnih aktivnosti

Posjet delegacije Ureda pučkog pravobranitelja Republike Tadžikistan

URS je prihvatio poziv Kuće ljudskih prava Zagreb koja je u suradnji s International Center for Not-For-Profit Law – ICNL organizirala studijski posjet Ureda pučkog pravobranitelja Republike Tadžikistan različitim institucijama u Republici Hrvatskoj.

U delegaciji Ureda pučkog pravobranitelja Republike Tadžikistan sudjelovao je gospodin Umed Bobozoda, pučki pravobranitelj Republike Tadžikistan, članovi ureda pravobranitelja, predstavnik Ureda predsjednika Republike Tadžikistan, predstavnici ICNL-a te predstavnici organizacija civilnog društva.

Glavni cilj sastanka bila je razmjena iskustava i dobre prakse u zaštiti ljudskih prava i suzbijanju diskriminacije pri čemu su predstavnici URS-a delegaciju upoznali s institucionalnim okvirom za provođenje politika ravnopravnosti spolova u RH, nadležnostima URS-a, edukacijama koje provodi URS u suradnji s DŠJU, prošlim kampanjama osvještavanja šire javnosti, kao i sa suradnjom s organizacijama civilnog društva. Također, predstavnici URS-a informirali su članove delegacije o procesima donošenja zakona te načine na koji URS intervenira u nacрте zakonodavnih i strateških akata.

Sastanak s Pokrajinskim Zavodom za ravnopravnost spolova Vojvodine

Na prijedlog Pokrajinskog Zavoda za ravnopravnost spolova Vojvodine (dalje: Zavod) održan je sastanak u svrhu razmjene dobrih praksi i međusobnog upoznavanja s radom i aktivnostima koje URS i Zavod provode. Sastanku su nazočile ravnateljica URS i direktorica Zavoda, sa suradnicima.

Ravnateljica je predstavnice Zavoda upoznala s djelokrugom rada URS-a kao i sa zakonodavnim okvirom kojim je definiran sustav ravnopravnosti spolova u RH. Ravnateljica je prisutne upoznala i s aktivnostima koje je URS provodio prilikom pristupanja RH EU, kao i obvezama iz područja ravnopravnosti spolova koje URS ima prema mnogim drugim međunarodnim organizacijama. Direktorica Zavoda obavijestila je o projektima i aktivnostima koje provode, prvenstveno u području osnaživanja žena u ruralnim područjima. Sastanak je završio dogovorom za nastavkom komunikacije i budućom suradnjom.

Radionica uspostavljanja suradnje protiv nazadovanja rodne i LGBTIQ ravnopravnosti te seksualnih i reproduktivnih prava u Europi

Predstavnik URS-a sudjelovao je na radionici uspostavljanja suradnje protiv nazadovanja rodne i LGBTIQ ravnopravnosti te seksualnih i reproduktivnih prava, u Haagu, u organizaciji nizozemskog Ministarstva obrazovanja, kulture i znanosti u svibnju 2023. godine. Glavni cilj radionice bio je osnaživanje i osiguravanje kapaciteta državnih službenika za nastavak međunarodnih napora u promicanju rodne ravnopravnosti, seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava te ravnopravnosti LGBTIQ osoba.

6. ADMINISTRATIVNO I FINANCIJSKO POSLOVANJE

6.1. Administrativne obveze Ureda za ravnopravnost spolova u svojstvu stručne službe Vlade Republike Hrvatske

URS je svoje administrativne obveze izvršavao pravovremeno u suradnji s Uredom za opće poslove Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske (dalje: UZOP).

Izrađen je Godišnji plan rada URS-a za 2024. godinu te je isti javno objavljen na internetskoj stranici.

U siječnju je objavljen Plan nabave za 2023. godinu na internetskim stranicama URS-a, a u lipnju su uslijedile izmjene i dopune Plana nabave sukladno preraspodjeli sredstava i izmjenama proračuna. Plan nabave objavljen je u Elektroničkom oglasniku javne nabave i na internetskoj stranici URS-a.

Obrazloženje izvršenja proračuna za 2023. UZOP-u dostavljeno je u ožujku, a Obrazloženje financijskog plana za 2023. godinu u prosincu.

U siječnju je UZOP-u dostavljen popis osoba odgovornih za načine ostvarenja plana razdjela 020 Vlade Republike Hrvatske za 2023. koji se odnose na URS, a iz kojeg se vide zaduženja po posebnom cilju, načinima ostvarenja i pripadajućim aktivnostima povezanim s financijskim planom za isto razdoblje. Odluka Vlade RH o prijenosu ovlasti i odgovornosti za provedbu strateškog plana i upravljanje proračunskim sredstvima osiguranim u Financijskom planu razdjela 020 Vlade Republike Hrvatske za 2023. godinu uključuje, osim ravnateljice, savjetnika i savjetnicu.

URS se u 2023. prijavio na dodjelu bespovratnih sredstava za obnovu dijela zgrade u Mesničkoj 23 koja je pretrpjela štetu u zagrebačkom potresu 2020. Ministarstvo kulture i medija koje je je provodilo natječaj je utvrdilo da prijava nije bila u skladu s uvjetima natječaja.

6.2. Ljudski, prostorni i financijski resursi tijekom 2023. godine

Sukladno *Uredbi o izmjeni Uredbe o Uredu za ravnopravnost spolova*, od 30. ožujka 2016. godine (Narodne novine, br. 28/2016) i *Pravilnika o unutarnjem redu* od 1. travnja 2016. godine sistematizirano je ukupno 9 radnih mjesta (1 ravnatelj/ica; 1 pomoćnik/ca ravnateljice; 4 savjetnika/ce; 2 stručna suradnika/ce; 1 administrativni tajnik/ca) od kojih je u izvještajnom razdoblju bilo popunjeno šest radnih mjesta na neodređeno vrijeme.

U travnju 2023. je raspisan Poziv za iskazivanje interesa za premještaj u URS na radno mjesto stručnog/e suradnika/ce koji nije realiziran zbog nedovoljnih kandidatura. U rujnu 2023. objavljen je Javni natječaj za prijam u državnu službu na neodređeno vrijeme stručnog/e suradnika/ce koji je u prosincu obustavljen iz razloga što se popunjavanje radnog mjesta nije moglo provesti zbog bitno promijenjenih okolnosti nakon raspisivanja javnog natječaja.

U prosincu je ponovno objavljen Javni natječaj za prijam u državnu službu na neodređeno vrijeme stručnog/e suradnika/ce. U listopadu 2023. raspisan je Poziv za iskazivanje interesa za premještaj u URS na radno mjesto savjetnika/ce te je u prosincu dovršen premještajem savjetnice iz drugog državnog tijela.

MPU je u siječnju 2023. zatražilo iskaz potreba za dodjelu računalne opreme za hibridni model rada temeljem *Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. Uvođenje modela za hibridni pristup radnom mjestu – SmartWorking*. URS je iskazao potrebu za dva računala i monitora koji su dostavljeni u veljači. U svibnju 2023. je potpisan *Sporazum o prijenosu osnovnih sredstava bez naknade* između MPU i URS-a. U studenom 2023. URS je dostavio ovjerenu dokumentaciju vezanu uz dodijeljenu računalnu opremu: Prilog I. Sporazumu o prijenosu osnovnih sredstava bez naknade i knjigovodstvenu evidenciju. Na upit MPU o namjenskom korištenju računalne opreme u prosincu 2023. odgovoreno je da dvoje službenika koji su zadužili računalnu opremu od 27. prosinca 2023. koriste mogućnost hibridnoga rada.

6.3. Financijsko poslovanje

U nastavku dostavljamo poveznicu na Godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana izrađen u skladu s Pravilnikom o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana (Narodne novine, br. 85/23): <https://ravnopravnost.gov.hr/pristup-informacijama/financijski-dokumenti/proracun-2023/godisnje-izvršenje-proracuna-za-2023/3706>

7. ZAKLJUČAK

Izješće o radu Ureda za ravnopravnost spolova u 2023. godini sadži sažeti pregled provedenih aktivnosti temeljem propisanog djelokruga rada sukladno članku 18. ZORS-a, uz informacije o administrativnom i financijskom poslovanju.

Na prijedlog URS-a Vlada RH je 9. ožujka donijela *Nacionalni plan za ravnopravnost spolova za razdoblje do 2027. godine*, s pripadajućim *Akcijskim planom za provedbu Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova za razdoblje do 2024. godine* kao srednjoročni akt strateškog planiranja kojim se definiraju posebni ciljevi kojima se promiče i uspostavlja ravnopravnost spolova.

Ciljevi *Nacionalnog plana* usklađeni su s kritičnim područjima *Pekinške deklaracije i Platforme za djelovanje*, a podupiru i provedbu *Programa 2030. UN-a*, i to „Cilja održivog razvoja 5: postizanje ravnopravnosti spolova i osnaživanje svih žena i djevojčica“. Oni su također komplementarni sa *Strategijom Vijeća Europe za razdoblje od 2018. do 2023. godine*, kao i sa *Strategijom Europske komisije za ravnopravnost spolova od 2020. do 2025. godine*.

Nadalje, na prijedlog URS-a Vlada RH je u rujnu usvojila i ažurirani *Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja*.

Drugo prioritetno područje rada odnosilo se na izvršavanje velikog broja obveza vezanih uz međunarodne organizacije i suradnju. Predstavnici URS-a sudjelovali su u članstvu 7 radnih skupina u okviru Europske komisije, Vijeća Europe, Europskog instituta za ravnopravnost spolova. Uz suradnju s UN/UNHCR-om URS je tijekom 2023. godine uključen u aktivnosti vezane uz pristupanje Republike Hrvatske Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj - OECD.

URS je podnio dva zasebna izvješća o provedbi politike ravnopravnosti spolova u Republici Hrvatsko nadležnim tijelima EK i VE, uz izradu doprinosa za brojna druga međunarodna izvješća čiji su nositelji provedbe druga tijela državne uprave.

S ciljem podizanja znanja i svijesti javnosti o ravnopravnosti spolova proveden je veliki broj različitih aktivnosti, često u suradnji s nadležnim tijelima državne uprave, organizacijama civilnoga društva i drugim dionicima. Nastavljeno je s radom na upoznavanju hrvatske javnosti s najvažnijim nacionalnim i međunarodnim aktima u području ravnopravnosti spolova, putem internetske stranice, organizacijom javnih događanja i distribucijom tiskanih publikacija.

Nadležnim državnim tijelima dostavljen je velik broj različitih očitovanja, priloga i mišljenja, uz sudjelovanje u radu 27 radnih skupina i drugih stručnih tijela pri tijelima državne uprave i Vlade RH.

S obzirom na opširan djelokrug rada, u narednom razdoblju potrebno je daljnje kadrovsko i financijsko osnaživanje URS-a. Ured za ravnopravnost spolova izvršio je sve svoje administrativne obveze i uredno financijski poslovao.

8. KRATICE

AC – Savjetodavni odbor za jednake mogućnosti žena i muškaraca Europske komisije

DŠJU – Državna škola za javnu upravu

EIGE – Europski institut za ravnopravnost spolova

EK – Europska komisija

EU – Europska unija

GEC – Komisija za ravnopravnost spolova Vijeća Europe

GREVIO – Skupina stručnih osoba za djelovanje protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji
Vijeća Europe

HLG – Skupina visoke razine Europske komisije za uvođenje načela ravnopravnosti spolova
u

javne politike

IDAHOBIT- Međunarodni dan borbe protiv homofobije, bifobije i transfobije IKT-a

IKT – Informacijsko komunikacijske tehnologije

LGBTIQ osobe – lezbijke, gejevi, biseksualne, transrodne, interspolne i „queer“ osobe

MP- Ministarstvo poljoprivrede

MPU – Ministarstvo pravosuđa i uprave

MROSP – Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike

MRRFEU – Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

MUP – Ministarstvo unutarnjih poslova

MVEP – Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

OECD – Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj

Pokrajinski Zavod za ravnopravnost spolova Vojvodine – Zavod

RH – Republika Hrvatska

SDURDD – Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva

SOIH – Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske

ULJPPNM – Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske

UN – Ujedinjeni narodi

UNHCR – Ured visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice

UNECE – Gospodarska komisija Ujedinjenih naroda za Europu

URS – Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske

UZOP – Ured za opće poslove Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske

UZZ – Ured za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske

VE – Vijeće Europe

Vlada RH – Vlada Republike Hrvatske

ZORS – Zakon o ravnopravnosti spolova